# MIELIPIDE

Espanjanmastiffi on pitkiäkin aikoja itsenäisesti toimeen tuleva luotettava paimen, jonka erityistaito on nimen omaan susien karkottaminen. **JYRI HOVILA MIELIPIDEKIRJOITUKSESSAAN**

## LUKIJALTA

# Puulle tarvitaan lisäkäyttöä

Puusta eri jalosteina on saatu perinteisesti kolmekymmentä prosenttia vientituloistamme. Kemiallisen metsäteollisuuden tärkeimpiä vientituotteita ovat olleet sellu ja paperi, ja mekaanisen metsäteollisuuden ykköstuote on ollut sahatavara. Puun jalostus vakiintui näihin muotoihin jo vuosikymmeniä sitten, ja tuotantojen kesken muodostui molemmille osapuolille tärkeää yhteistyötä, jossa raaka-ainevaihtoa on siinä määrin, ettei täysin itsenäisestä toiminnasta voida edes puhua.

Toiminnan uskottiin jatkuvan samanlaisena, mutta kun selluteollisuus alkoi siirtyä ulkomaille, yhteistyö väheni ja sahoilla ilmeni ongelmia. Sahauksessa saadaan tukista vain 45 prosenttia valmistuotteita ja 55 prosenttia sivutuotteita, joista suurimman osan selluteollisuus on ottanut omaan tuotantoonsa. Nyt, kumppanin lähdettyä, sivutuotteille pitäisi löytää uutta käyttöä. Sahat ovatkin pyrkimässä, tuulivoimayhtiöiden tavoin, syöttötariffilla tuettavaan energiantuotantoon.

Metsäteollisuus on tuottanut 20 prosenttia maan uusiutuvasta energiasta, muun muassa selluteollisuuden mustalipeänä. Alan voimakas supistuminen on vähentänyt merkittävästi uusiutuvan energian tuotantoa. Koska metsäteollisuus on ollut suurin puun käyttäjä, sen on toivottu siirtyvän myös energiantuottajaksi.

Tämän tavoitteen sille asetti valtiovarainministeriö talouspolitiikan strategiassaan jo vuonna 2007: ”Uusiutuvan energian käytön edistämisessä on tärkeää panostaa ensisijaisesti uuden teknologian kehittämiseen ja ns. biojalostamoihin puunjalostusteollisuuden yhteydessä.”

Metsäteollisuus on periaatteessa hyväksynyt tavoitteen, mutta valmiita suunnitelmia ei ole.

Teollisuuden piiristä tuli kuitenkin jo pari vuotta sitten tuotantoon tähtääviä kannanottoja. Stora Enso ja Neste Oil suunnittelivat yhteistä tuotantoa. ”Puoli miljardia euroa”, määritteli metsäyhtiö Stora Enson toimitusjohtaja Jouko Karvinen kaupallisen biojalostamon lähtöhinnan (Helsingin Sanomat 30.6.2010).

Tukea riskiyritykseen on saatava runsaasti, 100 miljoonaa euroa ei vielä riitä edes suunnittelun aloittamiseen. Metsäliitto ja Vapo suunnittelivat nekin yhteistä biodieseltehdasta, ja samaa kaavaili UPM-Kymmene. Kustannusarviot ja tukivaateet ovat näissäkin suunnitelmissa samaa suuruusluokkaa.

Metsäteollisuuden näkymät ovat parin vuoden takaisesta vain heikentyneet. Tuotantoa siirtyy jatkuvasti ulkomaille. Myös sahojen kohdalla lehtien otsikot puhuvat jo kriisistä: ”Sahoja uhkaa kuolinkierre.” (Maaseudun Tulevaisuuden haastattelussa 13.4. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila ja Suomen sahat ry:n toimitusjohtaja Kai Merivuori.) UPM-Kymmene lopetti Uudellamaalla neljän sahan toiminnat, ja monet pienet sahat ovat lopetusuhan alla.

Selluteollisuuden siirtyminen energiantuotantoon ei tunnu nykytilanteessa todennäköiseltä, mutta sahoilla olisi siihen paremmat valmiudet.

Metsäteollisuuden ylempien toimihenkilöiden oma tilannearvio on kaikkea muuta kuin rohkaiseva.

Saku Laapio kirjoittaa omasta toimialastaan Helsingin Sanomissa 28.6.2010 sangen masentavaa tekstiä: ”Metsäteollisuuden osaaminen lahoaa. Metsäteollisuuden ylemmistä toimihenkilöistä yli puolet haluaisi siirtyä toiselle toimialalle. Eteneekö metsäteollisuus todella konkreettisin teoin kohti uutta, vai onko kyseessä vain mainosmiesten utopia?”

Saku Laapion epäilyt utopiasta näyttävät pitävän paikkansa. Metsäteollisuuden laajamittaisesta energiantuotannosta on vasta suunnitelmia, joiden toteutuminen näyttää epävarmalta.

Teollisuus haluaa kuitenkin säilyttää puukaupan kontrollin itsellään: ”Kuitupuun pitää jatkossakin kiertää sellutehtaan kautta”, sanoo Jouko Karvinen Maaseudun Tulevaisuudessa 1.10.2010.

Myönteisen kehityksen pysähtyminen ei ole vaikuttanut valtiovallan toimiin. Nyt kaivattaisiin valtiovarainministeriöltä uutta energiastrategiaa, mutta sitä ei ole toistaiseksi saatu.

Metsäteollisuudelta on jääty odottelemaan toimia energiatuotannon käynnistämiseksi, vaikka sen mahdollisuudet tiedetään vähäisiksi. Nyt pitäisi sahat ja monet pientuottajat ottaa energiatukien piiriin, muuten metsän energiavarat jäävät vajaakäytölle. Sahat ostavat järeintä puuta ja maksavat 70 prosenttia metsänmyyjän puutilistä. Ne pitäisi pystyä pelastamaan ja niiden sivutuotteille pitäisi löytää järkevää käyttöä.

Suomen sahateollisuuden nousu alkoi 1800-luvulla. Silloin sahojen lähettyvillä paloivat iloiset tulet, kun suuria sivutuotemääriä poltettiin. Tähän käytäntöön ei enää palattane.

**Erkki Raudaskoski**
Rovaniemi

MARKKU VUORIKARI

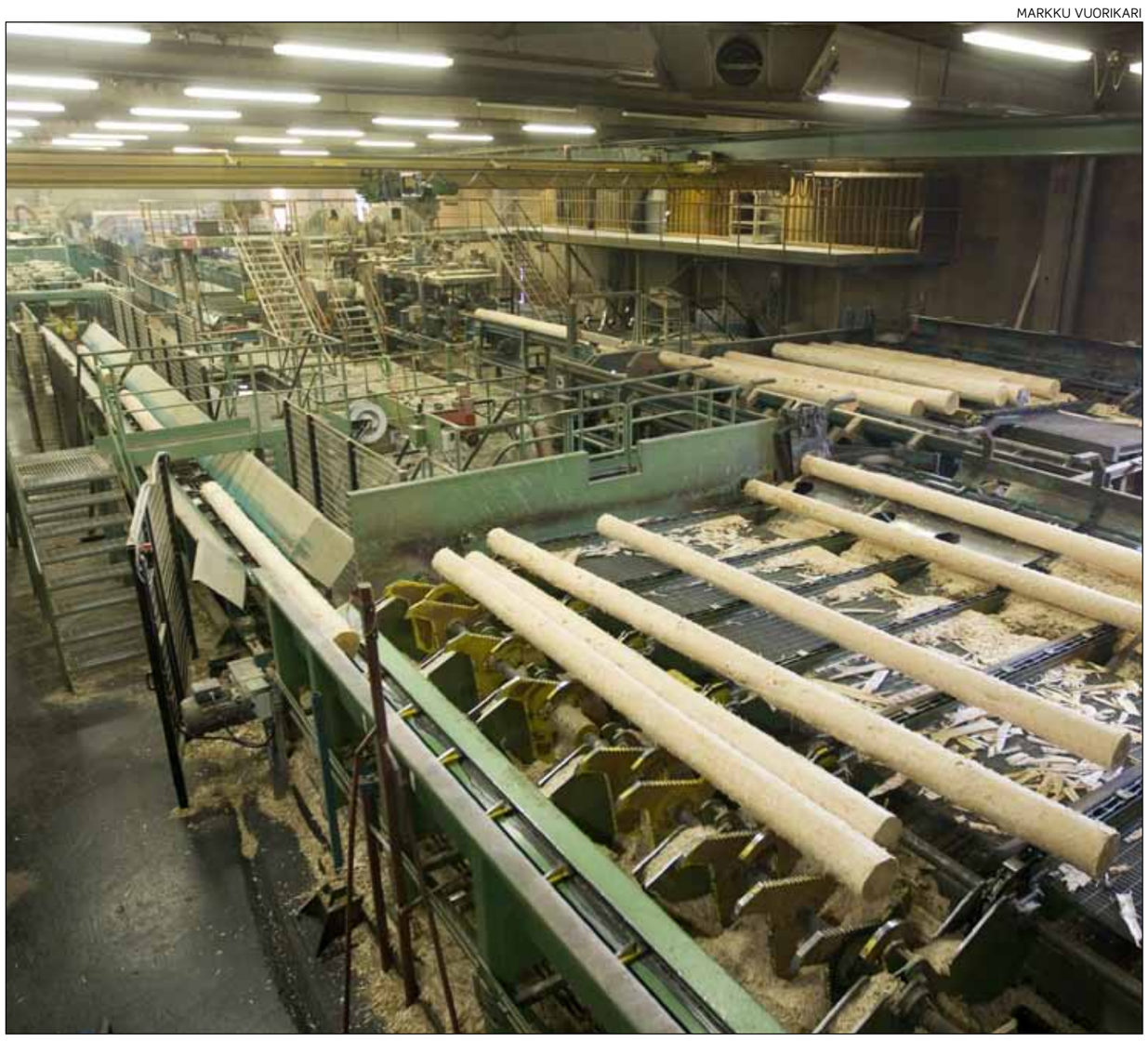

**Sahoilla on hyvät valmiudet energiantuotantoon, Erkki Raudaskoski kirjoittaa.**

### Ota kantaa tekstiviestillä

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

### Palautetta

Kolumni ja punkti. Jaksan taas paremmin, kun näen Timon ja Laurin lähekkäin ja luen molempien jutut.
**Sulassa sovussa**

Kontrolle. Eiköhän Puran kunnanjohtajan virka pohjoisesta ollut palkkio etelän pettämisestä.
**Ei nimimerkkiä**

Ministeri Ville Niinistö. Olet paras ympäristöministeri, mitä meillä on ollut. Lapsia ja lastenlapsia on ajateltava, ei osakkeenomistajia.
**Mummeli**

Pekka Lehtonen yliössä 25.4. Erikoisruokatuotteilla vaikea päästä kauppaan Suomessa, mutta Moskovan valtaaminen ei kovin vaikeaa?! **TM**

### Aina vastaan

MTK on aina muutoksia vastaan. EU:ta, tilakoon kasvua ja nyt kuntarakennetta. Mutta onneksi toteutuvat. Jo alkaa väsyttää jäsenyys vastarannan kiiskissä.
**Ei nimimerkkiä**

### Näytä mallia

Talvivaara keskittyy taas epäolennaiseen. Järvet eivät puhdistu lintuja hätistelemällä. Ministeri näytä nyt kyntesi kerrankin omalla toimialueellasi.
**Tekoja**

### Tasapuolista?

Valviran johtaja ja H. Ahde saivat sairaslomaa. Selkäsairaat eivät. Kelan syrjintää vai kiusaamistako? **Selkäsairas**

### Arvotonta viljaa

Suomessa viljan hinta on alhaisempi, kuin esimerkiksi Liettuassa. Tuotantopanokset eivät. Miksi edunvalvonta Suomessa ei ole tasapuolista?
**PA**

### Vesiliittymästä

Vesiliittymää ei tarvitse ottaa, mutta mittari pitää samoin kuin jätevesiliittymä. On olemassa Korkeimman oikeuden päätös, jota monet kunnat kunnioittavat. **Jäppis**

### Laidunmaata

Eläkeläiset kasvattaa mieluummin horsmaa kuin myyvät tai vuokraavat peltotilkkujaan laidunta tarvitseville.
**Naapurin lehmät**

### Rahan käytöstä

Viisi miljoonaa euroa käytettiin ruandalaisen henkilön käräjöintiin. Sillä rahalla olisi melko monta kemera-hehtaaria laitettu kuntoon ja työllistetty ihmisiä. **Ei nimimerkkiä**

### Luopumistuki

Ihalainen totesi, että työurien pidentämiseen ei palata tällä vaalikaudella. Luopumistuki tosin loppui yhdellä nuijankopautuksella. **Tasapuolista?**

### Nimet esiin

Mikä on tämä kasvoton Riistakeskus? Nimet näkyviin.
**Koskinen**

### Rikollisuutta

Saksassa näkyy Schengen alueen kasvu kasvaneena rikollisuutena. Samaa on jo Suomessa ja lisää tulee, jos rajoja yhä avataan.
**Ei nimimerkkiä**

## VIERASKOLUMNI

# Maaksi pitää sinun jälleen tuleman

Kun Nokia valmistaa kännykän, se joutuu jäljittämään joka ikisen metallihippusenkin, joka käytetään kännykän valmistamisessa. Stora Enso joutuu tarkistamaan kaikki sopimuksensa kiinalaisten talonpoikien kanssa. Lenkkikenkien ostajat ovat hyvin tietoisia siitä, että tossujen valmistajat ovat täysiikäisiä.

Käytännössä kaikkien yritysten on sitouduttava hyviin eettisiin toimintatapoihin. Ne eivät siis esimerkiksi käytä lahjontaa tai lapsityövoimaa.

Miten on ruuantuotannossa? Suomessa ylpeillään maailman puhtaimmalla ruualla ja ruuantuotannolla. Mutta onko se sitä, jos tarkastellaan koko tuotantoketjua? Tiedämmekö todella, mitä päästöjä ruokaketjumme aiheuttaa? Jos esimerkiksi tuomme Venäjältä lannoitetta, onko sillä kasvaneen ruuan ravinnepäästö se, mikä pääsee pellolta vesistöön Suomessa, vai pitäisi tarkastella myös kyseisen lannoitteen tuotantoa Venäjällä, Marokossa tai Siilijärvellä?

Entä kun kuluttaja syö kotimaista lihaa, voiko hän olla varma, että eläimen lanta on käsitelty asianmukaisesti? Vai onko niissä huhuissa perää, että tuottaja ottaa maanäytteen ravinneköyhältä syrjäkulmalta päästäkseen kippaamaan lantaa sinne, minne sen vähimmällä vaivalla saa, mutta missä ravinteita on jo yli tarpeen.

Entä jos rehu tulee soijapellolta, jonka tieltä on parturoitu monimuotoista sademetsää? Tässä vegaani ja sika aiheuttavat samat hiilipäästöt.

Pian kuluttajat vaativat ruualtaan samaa kuin lenkkitossuiltaan. Koko tuotantoketju on tunnettava ja sen on oltava ihmisten ja luonnon suhteen eettinen. Niin kauan kuin t-paidan ja lihakilon saa alta kympin, voinee epäillä tuotantoketjun rikkeettömyyttä.

Toisaalta, missä on kuluttajan vastuu? En tarkoita ainoastaan ostospäätöksiä tai sitä, mitä mummo opetti: ruokaa ei jätetä saati heitetä pois.

Lautasellekin päätyvän tuotteen elinkaari on vasta puolivälissä. Kuluttajan silmistä se lähtee vessan vetäisyllä. Jätevedeksi muuttunut ruoka on silti edelleen yhteiskunnan eli meidän hoidettavana. Kiertääkö ravinne takaisin ruuantuotantoon, valuuko se lentokentän viherrakentamisen kautta vesistöön vai joutuuko se suoraan mereen?

Näitä asioita tulisi kaikkien miettiä. Nykyaikainen ruokarukous voisi kuulua: Maasta sinä olet tullut, maaksi pitää sinun jälleen tuleman...

**ILKKA HERLIN** on filosofian tohtori ja Elävä Itämeri -säätiön hallituksen puheenjohtaja.
ilkka.herlin@cargotec.com

## VIIKON KYSYMYS

### Miten torjut kevätväsymystä?

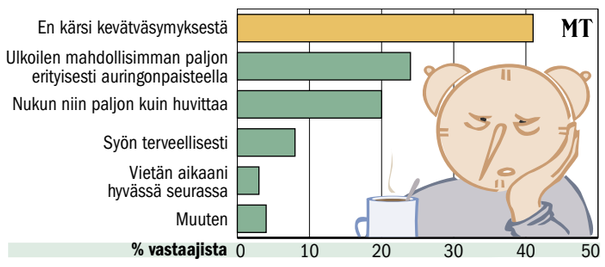


# Keväinen auringonpaiste pitää virkeänä

Suosituin keino torjua kevätväsymystä vaikuttaa olevan ulkoilu kauniissa säässä. Noin neljännes viikon kysymykseen vastanneista ilmoitti tekevänsä näin.

Vajaa puolet vastanneista ei kärsi kevätväsymyksestä lainkaan. Viidennes pitää väsymyksen loitolla nukkumalla pitkään.

Muitakin konsteja on.

”Puutarhaan vaan möyrimään, kaivamaan, leikkaamaan, haistelemaan, istuttamaan, istuksimaan... ei siinä mitkään kevätväsymykset kerkiä otetta saada. Kevät ja varsinkin puutarhapiipertely on kyllä kaikkein parasta, hauskinta ja tehokkainta terapiaa niin sielun kuin ruumiinkin kannalta! Ja halpaa... sitä määrää nostoja, askelia, käsi- jalka-, selkä- ja vatsalihasliikkeitä ei ikinä saa missään sisätiloissa tehtyä kelloon tuijottaen. Puutarhassa ihan huomaamatta tulee 16 000–20 000 askelta päivässä... ja ne muut liikkeet ihan vaan bonuksena melkein itsestään. Puhumattakaan, että lopputulos (kukkiva puutarha, hyvä, terveellinen luomusato marjoissa, vihanneksissa, juureksissa...) ilahduttaa ja maistuu niin itselle kuin koko perheellekin”, kertoo nimimerkitön vastaaja.

Autiotila /Tuottamaton luottaa ulkoiluun.

”Vietän aikaani hyvässä seurassa Mettä Variksen kanssa. Kyllä luonnossa väsymykset katoaa ja illalla voi radiosta kuunnella ’lerpattavia huulia’.”

”Vodkalla”, ilmoittaa puolestaan Luomujussi.

Nimimerkki Uusi perus suomalainen löytää yhteyden kevätväsymyksen, ruuan ja verotuksen väliltä.

”Köyhän on vaikea nykyään torjua väsymisiä, koska rahat eivät riitä edes kunnon ruokiinkaan Kataisen verotuksien vuoksi.”

**Nyt kysytään rakentamisesta**

Kevät on koittanut ja rakennustyöt helpottuvat. Aiotko rakentaa rai remontoida tänä vuonna? Voit vastata ja kertoa lisää osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi*.

**HENRIK SCHÄFER**

KARI SALONEN

**Kevään aurinko antaa toisille puhtia, toisilta se vie mehut.**

# Espanjanmastiffit avuksi susiongelmaan

Olen seurannut mielenkiinnolla susia koskevaa keskustelua ja ollut ymmärtävänäni, että erityisesti poronhoitoalueilla niiden aiheuttamat tuhot ovat akuutti ja krooninen ongelma. Toimivien ratkaisuiden löytäminen tuntuu olevan haastavaa; vastakkain ovat luonnonsuojelulliset tekijät ja toisaalta Lappiin kiinteästi kuuluva yrittäjyyden ja kulttuurin muoto.

Hankin hiljattain toisen löytökoirani Espanjasta: 60-kiloisen espanjanmastiffin. Rotu on aikoinaan jalostettu auttamaan lampaiden paimentamisessa ja karjanajossa alueilla, joilla juuri sudet olivat suuri ongelma. Espanjanmastiffi on pitkiäkin aikoja itsenäisesti toimeen tuleva luotettava paimen, jonka erityistaito on nimenomaan susien karkottaminen: sudet karttavat espanjanmastiffeja viimeiseen asti. Ihmistä ja laumaansa kohtaan rotu on lempeä ja suojelevainen.

Voisiko tässä olla luonnonmukainen ja tehokas ratkaisu helpottamaan susien porolaumoille aiheuttamia riskejä? Ainakin asiaa kannattaisi mielestäni selvittää vaikkapa kokeilemalla käytännössä, miten hyvin muutama porotokkaa suojaamaan laitettu espanjanmastiffi työstä selviää. Tukea uskaltaisin veikata löytyvän ainakin tunnetulta koirien ja muiden eläimien kouluttamiseen erikoistuneelta Tuire Kaimiolta.

**Jyri Hovila**
Kouvola

# Maksuton joukkoliikenne saattaisi olla jopa voitollista

Tallinnan siirtyessä maksuttomaan joukkoliikenteeseen kannatta suomalaisten kuntien päättäjien tutustua asiaan ja syntyneisiin kustannussäästöihin huolellisesti.

Veikkaan että jos Tallinnan kalusto- ja tietojärjestelmäkustannukset suhteutetaan suomalaisten kuntien vastaaviin kuluihin niin huomataan, että jo pelkästään tietojärjestelmiin liittyvillä suorilla sekä epäsuorilla kustannussäästöillä peitetään lipputulojen poistumisesta aiheutunut menetys.

Muutos mahdollistaisi kaiken tietotekniikan poistamisen ajoneuvoista. Myös koko lipunmyyntijärjestelmä voitaisiin lakkauttaa sisältäen sekä myyntipiste- että verkkopalvelut. Samalla kaikki valvontajärjestelmät voitaisiin purkaa. Myös hallinnollista organisaatiota voitaisiin keventää merkittävästi.

Ympäristövaikutukset tulisivat kaikki plussana ”ilmaiseksi” kaupan päälle. Tiestön ylläpito, pysäköintijärjestelyt, ruuhkat ja monet muut asiat yksinkertaistuisivat myös ja konkretisoituisivat sitä kautta positiivisena tuloksena kunnan kassaan.

**Paavo Juntunen**
Tuusula

KARI SALONEN

**Maksuton joukkoliikenne poikisi säästöjä, kun muun muassa lipunmyyntijärjestelmät ja -pisteet voitaisiin lakkauttaa, Paavo Juntunen kirjoittaa.**

### Kirjoita napakasti

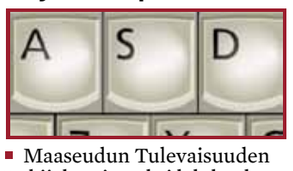


- Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivu yksi lehden luetuimmista osastoista. Sivulla käydään vilkasta mielipiteidenvaihtoa monista tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista.
- Kaikkia tarjottuja kirjoituksia ei pystytä julkaisemaan. Uuden näkökulman löytäminen ja aiheen ajankohtaisuus johtavat useimmiten kirjoituksen julkaisuun. Samoin kirjoittajan esiintyminen omalla nimellään nimimerkin sijasta.
- Hyvä mielipidekirjoitus on tiivis ja napakka kannanotto MT:n lukijoille tärkeään aiheeseen. Se kannattaa rajata pituudeltaan alle 2 000 merkkiin.
- Tämän kirjoituksen pituus on 590 merkkiä.

**Toimitus**